

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci žalobce **A. L.**, bytem P. B. 521, P. B., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 3. 2016, č. j. X, ve věci starobního důchodu,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí, citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky a potvrdila svoje rozhodnutí ze dne 21. 1. 2016, kterým přiznala žalobci starobní důchod.

[2] **V žalobě** žalobce namítal, že byly nesprávně vypočteny vyloučené dny, což je pro výpočet důchodu klíčové. Údaje za období zaměstnání žalobce v zahraničí nejsou v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 883/2004, o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále „nařízení“), podle kterého doba pojištění uvedená zahraničním nositelem v rocích odpovídá 360 dnům. Na osobním důchodovém listě žalobce jsou však roční periody zhodnoceny pouze 353 (354) dny a v roce 1992 jen 277 dny.

[3] Ačkoli tyto dny představují dobu pojištění v cizině, žalovaná s nimi následně pracuje při výpočtu plného důchodu jako s vyloučenou dobou. Logicky tím došlo k chybnému výpočtu a k „rozmělnění“ osobního vyměřovacího základu, neboť úhrn ročních výpočtových základů je rozpočítán na mnohem delší období; do něho spadá mj. i doba, kdy žalobce po ukončení zaměstnání v cizině do okamžiku registrace na úřadu práce v ČR nebyl nikde zaměstnán a neplatil pojištění.

[4] Prostý součet vyloučených dob z osobního listu tak neodpovídá skutečnosti, je mnohem nižší a to v konečném důsledku vede k nižšímu vypočtenému osobnímu vyměřovacímu základu.

[5] Dle informací žalované na jejích webových stránkách se díky vyloučeným dobám (zpravidla náhradním dobám pojištění) nesnižuje v rozhodném období průměr výdělků. Souhrn příjmů v rozhodném období se rozpočítává pouze na období, kdy byla vykonávána výdělečná činnost. Proto se žalobce domníval, že do vzorce výpočtu jeho osobního vyměřovacího základu je nutno dosadit skutečný počet dnů, po které vykonával výdělečnou činnost podle českých právních předpisů. To je celkem 7.762 dnů v období do 1. 10. 1993 do 31. 12. 2014. Po odečtení skutečných 41 dnů vyloučených dob v roce 1994 jde o 7.721 dnů. Následným vydělením úhrnu ročních výpočtových základů tímto skutečným počtem dnů je pak výsledný osobní vyměřovací základ 13.388 Kč, oproti žalovanou vypočteným 13.021 Kč.

[6] Rozhodné období v případě žalobce je od 1. 1. 1986, avšak výdělky pro výpočet důchodu za období zaměstnání žalobce v Bulharsku od 1. 1. 1986 do 16. 10. 1992 se v případě žalobce zjišťují pouze pro výpočet dílčího důchodu. Pro výpočet plného důchodu podle českých právních předpisů se s výdělky za toto období nepracuje vůbec a podle názoru žalobce není žádným porušením evropských dohod, pokud žalovaná toto období pro účely výpočtu osobního vyměřovacího základu vyloučí úplně a bude brát v úvahu pouze období, kdy se žalobce podílel na osobním vyměřovacím základu v ČR.

[7] Podle žalobce smyslem a účelem nařízení je nepoškozovat a neznevýhodňovat žadatele o důchod, neboť po provedení kontrolního výpočtu pro dílčí důchod je nakonec žadateli přiznán ten vyšší a výhodnější. Ve stejném duchu by měla postupovat žalovaná, která by měla prioritně hájit zájmy českých občanů a nezatěžovat výpočet osobního vyměřovacího základu nepřesnými a zbytečnými údaji i v případech, kdy to není nezbytně nutné a kdy to příslušná nařízení nestanoví.

[8] Podle žalobce a žalovanou uveřejněných informací na jejích webových stránkách jediný způsob, jak vypočítat správný a skutečnosti odpovídající průměrný osobní vyměřovací základ, je vyloučit za rozhodné období všechny dny, kdy žadatel nepracoval a kdy se na vytváření osobního výpočtového základu ani nepodílel. Tak se vyjádřil na webových stránkách i JUDr. V. V. Uvedl, že vyloučené doby působí tak, že nerozměňují výpočet výpočtového základu.

[9] Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** poukázala na stěžejní ustanovení čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 (dále „prováděcí nařízení“), které upravuje přepočet dob. Doba pro základ přepočtu je doba sdělená institucí členského státu, na základě jehož právních předpisů byla získána.

[10] Přepočty dnů se provádějí podle tabulky uvedené v nařízení, přičemž se vychází ze systému v dané zemi. Přepočítaný počet dnů nesmí být vyšší než počet dnů uvedený v posledním sloupci tabulky.

[11] Žalovaná zdůraznila, že pokud doby, které mají být přepočítány, odpovídají maximální roční výši dob podle právních předpisů členských států, ve kterých byly získány, použití odstavce 1 nesmí vést v rámci jednoho kalendářního roku k době kratší, než je možné roční maximum dob stanovených podle příslušných právních předpisů. To znamená, že kalendářní rok se hodnotí 365/366 dny.

[12] Nařízení a prováděcí nařízení koordinují jednotlivé penzijní systémy proto, aby se ujednotil postup dříve, než se přejde k aplikaci vnitrostátních předpisů. Protože ve všech členských státech je nárok na některé dávky podmíněn získáním určité doby pojištění/zaměstnání/bydlení, jsou tyto daným nařízením regulovány. Tím se zabráňuje případnému nevýhodnému postavení migrující osoby zaměstnané a výdělečně činné. Je-li možné podle zákona členského státu přiznat starobní důchod jen s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů jiného členského státu ve spojení s čl. 13 prováděcího nařízení (zpravidla pro přepočet dob), provede se výpočet důchodu podle čl. 52 nařízení (přiznání dávek). To fakticky znamená, že díky nařízení se sjednotí zásadní faktory rozhodné pro stanovení důchodové dávky.

[13] Nařízení a prováděcí nařízení vstoupily v platnost dne 1. 5. 2010 a nahradily původní nařízení č. 1408/1 a prováděcí nařízení č. 574/72 podstatně jednodušší úpravou, která reflektovala vývoj v oblasti koordinace systémů sociálního zabezpečení, klíčové rozsudky Soudního dvora Evropské unie i doporučení Správní komise. V případě starobních, vdovských a sirotčích důchodů byl princip sčítání dob pojištění konkrétně uveden v čl. 45 nařízení. Čl. 15 odst. 3 prováděcího nařízení upravoval pravidla pro sčítání dob pojištění, koordinoval cizí jednotky, a co nejvíce se snažil přiblížit příslušnému penzijnímu zabezpečení daného státu (rozuměno 1 rok = 360 dnů, 3 měsíce = 90 dnů, 1 měsíc = 30 dnů). Ode dne 1. 5. 2010 byl tento zápočet pozměněn tak, že teprve při dosažení maximálního počtu dnů v kalendářním roce 360 je tento rok pro účely důchodového pojištění hodnocen plnohodnotně, tj. 365/366 dny.

[14] Bulharský nositel pojištění potvrdil žalobcovu dobu pojištění podle bulharských právních předpisů v době od 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992 v celkovém rozsahu 11 let, 4 měsíce a 23 dnů = 4.103 dnů. Tato jediná doba mohla být zohledněna i pro účely stanovení výše starobního důchodu. Tato potvrzená doba představuje rozsah 4.609 dnů, avšak bulharský nositel pojištění nezhodnotil jím vymezenou dobu v rozsahu odpovídajícím její skutečné kalendářní hodnotě. Žalované nezbylo než zcela respektovat skutečnosti, které jí byly bulharským nositelem pojištění sděleny.

[15] Žalobce požadoval v žalobě zhodnocení bulharské doby pojištění v rozsahu 360 dnů v kalendářním roce. Žalobce však v době od 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992 nezískal maximální počet dnů (viz citovaná tabulka) a žalovaná proto v souladu s citovanými nařízeními nemohla aplikovat čl. 13 odst. 2 prováděcího nařízení. Jeho podmínkou je právě zhodnocení maximálního počtu 360 dnů v kalendářním roce.

[16] Žalobce v replice doplnil, že nedostal od žalované ani bulharského nositele pojištění ani přes žádost kopii formuláře s potvrzením doby pojištění. Proto požadoval soudní jednání ve věci. Žalobce připomněl, že spor se vede o český dílčí důchod, nikoli bulharský, který se bude řešit až po vzniku nároku. Žalobce souhlasil s tím, že při stanovení výše důchodu se budou uplatňovat pouze české předpisy. Proto neviděl důvod snižovat výši dávky zahrnutím vyloučených dnů. Podkladem pro potvrzení odpracovaných dnů byla u žalobce jeho pracovní knížka, kterou v kopii dodal bulharskému i českému nositeli pojištění. Přitom bulharský nositel pojištění do dob pojištění započítal i dobu evidence na tamním úřadu práce v září a říjnu 1992. Současné i minulé právní předpisy stanoví zápočet odpracovaného roku 360 dny. V případě žalobce má zápočet doby pojištění vliv pouze na vznik nároku na důchod, nikoli na jeho výši. Není pravda, že by žalobce v předmětném období v Bulharsku neodpracoval maximální počet dnů v roce. Žalobce tam pracoval od 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992 nepřetržitě. Dovolenou čerpal pouze v roce 1990 a 1991 (21 a 60 dnů). V České republice se takto odpracovaný rok započítává celý. Žalobci dosud nikdo nevysvětlil, proč je v osobním listě důchodového pojištění započteno za odpracované roky v cizině jen 353/354 dnů. Toto vysvětlení neposkytuje ani tabulka ve vyjádření žalované. Není pravda, že doba 4.103 dnů pojištění představuje kalendářních 4.609 dnů. Ve skutečnosti tato doba představuje skutečnou kalendářní hodnotu doby odpracované v Bulharsku po odpočtu 81 dnů dovolené a rozdílu 62 dnů za jednotlivé roky a měsíce, neboť se počítá rok 360 dny a měsíc 30 dny. Jinými slovy, skutečná doba v rozsahu 4.246 kalendářních dnů byla bulharským nositelem pojištění při rekapitulaci převedena již v roce 1992 do podoby odpovídající dnešním evropským předpisům a dle názoru žalobce již není nutné tuto dobu jakkoli přepočítávat. Podle žalobce je osobní vyměřovací základ rozpočítán na mnohem delší období, do kterého je započítáno i období, kdy nepracoval a dále zahrnutím doby zaměstnání v zahraničí, kterou každá strana hodnotí odlišně. Výpočet je diskriminační a není důvod rok započítat pouhými 353/354 dny.

[17] Při jednání soudu trval žalobce na výpočtu podle žaloby s hodnocením odpracovaného roku 365/366 dny. Bulharský nositel pojištění potvrdil dobu pojištění

správně. Po námitce byly žalobci započteny dny v roce 2015 a zvýšen důchod o 800 Kč. OSSZ ve Vsetíně žalobci nic nevysvětlila, prý má podat žalobu nebo stížnost. V osobním listu důchodového pojištění je správný úhrn vyměřovacích základů, chybný je počet dnů. Díky nesprávnému započtení dnů (správně má být 7.970 dnů) činí vyměřovací základ 13.021 Kč namísto správných 13.338 Kč.

[18] Zástupkyně žalované při jednání soudu poukázala na to, že podle koordinačních nařízení je žalovaná vázána dobou pojištění vykázanou bulharským nositelem pojištění. Přepočet dob se děje podle tabulky, která byla uvedena ve vyjádření k žalobě a je součástí prováděcího nařízení č. 987/2009. V tomto nařízení je v čl. 13 vysvětlen způsob přepočtu doby podle systému v daném státě. V Bulharsku je sedmidenní systém. V daném případě bylo potvrzeno 4.103 dnů (11 let, 4 měsíce a 23 dnů). K vyloučeným dobám žalovaná uvedla, že jde o mezinárodní prvek. Žalobce podal žádost o předčasný důchod od 28. 7. 2015, důchodového věku dosáhl dne 23. 4. 2016. Podle zákona o důchodovém pojištění měl žalobce splnit dobu pojištění 32 let. Tu splnil i bez přihlédnutí k bulharským dobám pojištění. V takovém případě se počítá důchod dvojím způsobem. Podle čl. 52 odst. 1 písm. a) nařízení č. 883/2004 se počítá národní plný důchod a podle čl. 52 odst. 1 písm. b) se počítá dílčí důchod. Pokud žalobce splnil dobu pojištění z českého pojištění a českých dob pojištění, počítá se nezávislá dávka výhradně podle českých právních předpisů. Zde se jako vyloučená doba počítá doba zaměstnání v cizině do 31. 12. 1995. To byl případ žalobce. Při druhém způsobu výpočtu se za vyloučenou dobu při výpočtu teoretické výše důchodu dosadí indexovaný průměr denních vyměřovacích základů. Ten se počítá z vyměřovacích základů dosažených v ČR. Teoretická výše důchodu je dílčí, a to v poměru české doby pojištění k celkové získané době pojištění. Pak se vybere pro žadatele výhodnější varianta a v případě žalobce to byl národní důchod podle čl. 52 odst. 1 písm. a) citovaného nařízení. Podle nových předpisů i potvrzení bulharského nositele pojištění bylo hodnoceno ročně maximálně 360 dny. K žalobcovu tvrzení, že doba od 17. 10. 1992 do 27. 1. 1993 měla být vyloučena, žalovaná vysvětlila, že smyslem vyloučených dob je, aby se nerozměňoval osobní vyměřovací základ. Vyloučené doby jsou zákonem přesně určeny v § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Před 1. 1. 1996 to byly i doby vyloučené podle předchozích právních předpisů (§ 12 vyhlášky č. 149/1988 Sb., např. zaměstnání v zahraničí). Pokud jde o 208 dnů v roce 2015 (1. 1. – 27. 7.), žalobce byl osobou samostatně výdělečně činnou, tato doba se do doby pojištění započítává a nelze ji vyloučit. Rozhodné období pro výpočet vyměřovacího základu byl od roku 1986 do roku předcházejícího roku odchodu do důchodu, k době v roce 2015 se nepřihlíží. Tato doba se zhodnocuje jako doba pojištění a současně to není doba vyloučená, protože nespadá do rozhodného období. Doba neplaceného volna do 31. 12. 1995 byla v ČR a zřejmě i v Bulharsku hodnocena jako doba pojištění. Ke změně ve výpočtu důchodu došlo zřejmě k tomu, že nebyla při podání žádosti zhodnocena doba pojištění za rok 2015, nebyly k tomu podklady.

[19] V konečném vyjádření při jednání soudu žalobce žádal žalovanou, aby mu vysvětlila, proč v osobním listu důchodového pojištění jsou uvedené jiné počty dnů než 360 dnů dle tabulky v nařízení, konkrétně je zde uvedeno odpracovaných 353/354 dnů za rok.

[20] Žalovaná v dalším písemném vyjádření uvedla, že je podle čl. 6 nařízení č. 883/2004 povinna respektovat vyjádření cizozemského nositele pojištění v otázce sčítání dob pojištění. Žalované proto nezbylo než rozsah potvrzené doby pojištění 4.103 dnů rovnoměrně rozpočítat do všech kalendářních roků zahrnující období od 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992. Žalovaná přitom postupovala podle obecného vzorce, kdy počet dnů potvrzených bulharským nositelem pojištění vydělila počtem dnů skutečně odpovídajících uvedenému časovému rozmezí 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992 a to celé pak vynásobila počtem dnů v roce, tedy $4.103 : 4.244 = 353$ dnů a v přestupný rok 354 dnů.

[21] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 7. 3. 2016.

[22] Ze **správního spisu** soud ve vztahu k souzené věci zjistil, že žalobce dne 15. 7. 2015 podal žádost o starobní důchod před dosažením důchodového věku s tím, že v letech 2015 a 2016 pokračuje ve výdělečné činnosti. V žádosti žalobce uvedl, že ode dne 2. 3. 1981 do 16. 9. 1992 byl zaměstnán v Bulharsku a ode dne 1. 10. 1993 dosud je osobou samostatně výdělečně činnou.

[23] potvrzení bulharského nositele pojištění P5000 šlo o sedmidenní systém a žalobce zde pracoval od 2. 3. 1981 do 16. 10. 1992, tj. 11 let, 4 měsíce a 23 dnů.

[24] Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2015 byl žalobci přiznán podle § 31 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále „zdp“) starobní důchod ve výši 6.939 Kč měsíčně.

[25] Rozhodnutím žalované ze dne 21. 1. 2016 bylo její rozhodnutí ze dne 13. 11. 2015 podle § 88 odst. 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, změněno tak, že žalobci byl starobní důchod přiznán podle § 31 odst. 1 zdp ve výši 7.679 Kč. Podle odůvodnění měl žalobce dosáhnout důchodového věku dne 23. 4. 2016 a doba pojištění potřebná pro nárok pro důchod činila dle § 29 odst. 1 písm. h) zdp 32 let. Důchod byl stanoven podle čl. 52 odst. 1 písm. a) a b) nařízení. Podle čl. 52 odst. 3 nařízení náleží žadateli ten důchod, který je vyšší (plný nebo dílčí; dílčí je vypočten s přihlédnutím k dobám pojištění získaným v jiných členských státech). Doba pojištění byla stanovena i s přihlédnutím k dobám získaným v zahraničí. Výše důchodu byla pro žadatele výhodnější ta, která byla vypočtena pouze podle českých dob pojištění (plný důchod). Pro dílčí důchod byla použita doba pojištění v českém důchodovém pojištění 11.782 dní a v bulharském důchodovém pojištění 4.103 dní, tj. celkem 15.885 dní. Dílčí důchod, tj. poměr délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v ČR a v ostatních členských státech činila 7.181 Kč měsíčně (základní výměra 1.781 Kč měsíčně a procentní výměra 5.400 Kč měsíčně). Protože výše dílčího důchodu byla nižší než tzv. plný důchod, byl přiznán plný důchod, tj. pouze

podle českých právních předpisů. Dodatečně byla žalobci započítána doba vedení v evidenci úřadu práce od 28. 1. 1993 do 30. 9. 1993 a doba samostatné výdělečné činnosti od 1. 1. 2015 do 27. 7. 2015.

[26] K rozhodnutí byl připojen osobní list důchodového pojištění. V něm byly doby pojištění získané v Bulharsku označeny jako vyloučené doby a rok doby pojištění zde byl započten 353/354 dny.

[27] Rozhodnutím o námitkách, napadeným žalobou, žalovaná námitky žalobce zamítla a potvrdila své rozhodnutí ze dne 21. 1. 2016. K námitce žalobce proti přepočtu dob pojištění získaných v Bulharsku žalovaná odkázala na čl. 6 a čl. 52 nařízení a § 29, § 31, § 33 a § 15 zdp. Důchodový věk žalobce činí 63 let, potřebná doba pojištění pro přiznání starobního důchodu je 32 let. Žalobce získal v ČR dobu pojištění 11.782 dnů a v Bulharsku 4.103 dnů. Žalovaná podrobně vysvětlila výpočet dílčího i plného důchodu a důvody pro přiznání výhodnější výše, tj. důchodu plného. Žalovaná zdůraznila, že základním dokladem o dobách pojištění získaných na území Bulharska bylo potvrzení bulharského nositele pojištění o odpracovaných 11 letech, 4 měsících a 23 dnech. Tato doba odpovídá době pojištění v celkové délce 4.103 dnů. Přepočet žalovaná provedla podle nařízení, podle kterého potvrzená doba pojištění v letech odpovídá 360 dnům pojištění, doba uvedená v týdnech 7 dnům pojištění a doba pojištění uvedená v měsících odpovídá 30 dnům pojištění. Žalovaná provedla kontrolní přepočet doby pojištění získané žalobcem na území Bulharska a zjistila, že počet let, měsíců a dnů odpovídá stanovenému rozmezí potvrzené doby. Žalovaná podrobně vysvětlila postup při výpočtu důchodu podle § 31 zdp (osobní vyměřovací základ, základní a procentní výměru, snížení v případě tzv. předčasného důchodu). Žalovaná potvrdila správnost výpočtu starobního důchodu žalobce v rozhodnutí ze dne 21. 1. 2016.

[28] Soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[29] Mezi účastníky nebylo sporu o časovém vyjádření začátku a konce získaných dob pojištění. Jádro sporu spočívalo v nesouhlasu žalobce s přepočtem dob pojištění získaných v Bulharsku. Žalobce zejména nesouhlasil s tím, aby mu odpracované roky v Bulharsku byly započítávány za rok pouze 353/354 dny. Dále žalobce nesouhlasil s tím, aby doby odpracované v zahraničí byly vedeny jako doby vyloučené.

[30] Klíčové pro započtení dob pojištění získaných v zahraničí jsou čl. 5 a zejména čl. 13 prováděcího nařízení.

[31] Podle čl. 5 odst. 1 prováděcího nařízení *dokumenty vydané institucí členského státu prokazující postavení osoby pro účely základního nařízení a prováděcího nařízení, jakož i podpůrné doklady, na základě kterých byly dokumenty vydány, uzná instituce jiného členského státu, pokud nebyly zrušeny nebo prohlášeny za neplatné členským státem, který je vydal.*

[32] Podle čl. 13 odst. 1 prováděcího nařízení *pokud jsou doby získané podle právních předpisů jednoho členského státu vyjádřeny v jednotkách odlišných od jednotek používaných právními předpisy jiného členského státu, provede se přepočet nezbytný pro účely sčítání podle článku 6 základního nařízení na základě těchto pravidel:*

- a) **Doba, která se použije jako základ pro přepočet, je doba sdělená institucí členského státu, na základě jehož právních předpisů byla tato doba získána.**
- b) *V případě systémů, kdy jsou doby vyjádřené ve dnech, přepočet ze dnů na jiné jednotky a opačně, jakož i mezi odlišnými systémy založenými na dnech, se uskuteční v souladu s touto tabulkou:*

Systém založený na	1 den odpovídá	1 týden odpovídá	1 měsíc odpovídá	1 čtvrtletí odpovídá	Maximální počet dnů v jednom kalendářním roce
5 dnech	9 hodinám	5 dnům	22 dnům	66 dnům	264 dnů
6 dnech	8 hodinám	6 dnům	26 dnům	78 dnům	312 dnů
7 dnech	6 hodinám	7 dnům	30 dnům	90 dnům	360 dnů

[33] Z čl. 13 odst. 1 písm. a) prováděcího nařízení vyplývá, že žalovaná byla dobou potvrzenou bulharským nositelem pojištění vázána. Přesto provedla kontrolní výpočet a zjistila, že doba od 2. 3. 1981 do 16. 9. 1992 odpovídá 11 letům, 4 měsícům a 23 dnům a že také odpovídá 4.103 dnům pojištění. K tomuto výsledku dospěla žalovaná tak, že počet dnů potvrzených bulharským nositelem pojištění vydělila počtem dnů odpovídajících uvedenému časovému rozmezí a to celé vynásobila počtem dnů v roce ($4.103 : 4.244 = 353$; v přestupný rok 354 dnů).

[34] Spor se netýká splnění doby pojištění, protože důchod byl žalobci přiznán, a to již na základě skutečnosti, že žalobce získal mimo dobu pojištění v Bulharsku potřebnou dobu pojištění 32 let v České republice. Podle osobního listu důchodového pojištění v České republice žalobce získal dobu pojištění 32 let a 102 dnů v letech 1968 – 1978 a 1993 – 2015.

Podle čl. 52 odst. 1 písm. a) nařízení č. 883/2004 *příslušná instituce vypočte výši náležející dávky podle právních předpisů, které uplatňuje, a to pouze pokud jsou splněny podmínky nároku na dávky výhradně podle vnitrostátního práva (nezávislá dávka).*

[35] Podmínky čl. 52 odst. 1 písm. a) citovaného nařízení žalobce splnil. Jak bylo uvedeno výše, splnil potřebnou dobu pojištění pouze podle českých právních předpisů, a proto se na jeho věc aplikovaly pouze české právní předpisy. Proto je zcela bezpředmětná otázka přepočtu získané doby pojištění v Bulharsku na dny v kalendářním roce – na otázku, zda žalobci přiznat či nepřiznat důchod

nemá vliv, stejně jako nemění nic na tom, že se žalobci počítá důchod pouze podle českých právních předpisů.

[36] Druhou otázkou byla výše důchodu a vyměřovacího základu a s tím související sporná otázka, zda započítat do vyměřovacího základu doby pojištění získané v Bulharsku. Zde neměla žalovaná opět na výběr. Správně žalovaná v napadených rozhodnutích a při jednání soudu odkázala na § 16 odst. 4 věta první zdp.

[37] Je-li v průběhu posouzení žádosti o důchod postaveno najisto, že nárok vznikl a dále, jak vysoká má být procentní výměra důchodu, je třeba vypočítat (stanovit) výpočtový základ, z něž bude procentní výměra důchodu odvozena. Pravidla pro stanovení výpočtového základu jsou obsažena v § 15 až 18 zdp. Zjednodušeně lze uvést, že se stanoví určitý průměrný výdělek (za určité období) jenž byl pojištěncem dosažen, ten se určitým způsobem dále omezí (tzv. redukce) a z něj se pak určí ona procentní výměra. Zákon o důchodovém pojištění pro jednotlivé prvky výpočtu užívá specifické pojmosloví (výpočtový základ, osobní vyměřovací základ). Je-li vypočítáván průměrný výdělek za určité období (zde tzv. rozhodné období), pak vyvstává vždy otázka, jak nakládat s dobami spadajícími do tohoto rozhodného období, kdy pojištěnec neměl výdělků vůbec, anebo je měl jako v posuzované věci v cizině, takže pro účely důchodového zabezpečení (pojištění) je nelze použít. Právo důchodového pojištění tyto situace řadu desetiletí řeší institutem tzv. vyloučených dob; pokud právní norma určitou dobu prohlásí za dobu vyloučenou, taková doba při výpočtu nerozměňuje výdělků dosažené v rozhodném období. Podle § 16 odst. 4 jsou před 1. lednem 1996 vyloučenými dobami doby, které se podle předpisů platných před tímto dnem vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku. Předpisem „platným před 1. 1. 1996“ je vyhláška č. 149/1988 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, jež v § 12 odst. 7 písm. c) stanoví, že z kalendářního roku se vylučují doby zaměstnání v cizině, nejde-li o pracovníky v zahraničí a o doby započtené podle § 10 zákona o sociálním zabezpečení. Institut vyloučených dob v zásadě zaručuje neutralitu výpočtu.

[38] Podle § 11 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995, *pokud nevyplývá něco jiného z mezinárodních smluv, hodnotí se z dob zaměstnání a náhradních dob v cizině pro vznik a výši nároků na důchod*

- a) doby uvedené v § 8 odst. 1 písm. f) a v § 9 odst. 1 písm. e), jde-li o československé státní občany,
- b) doby uvedené v § 8 odst. 1 písm. a) až d) a g), jde-li o občany, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky a zaplatili za tyto doby pojistné.

[39] Protože žalobce nesplnil podmínky (nenaplnil hypotézu) žádného z vyjmenovaných případů § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 (např. péče o dítě, studium atd.) a šlo u něj v cizině o výkon zaměstnání vykonávaného v cizině pro zaměstnavatele, kteří mají sídlo (bydliště) v cizině (ve smyslu § 10 vyhlášky č. 149/1988 Sb., kterou

se provádí zákon o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995), nebyla žalovaná oprávněna dobu odpracovanou v Bulharsku do vyměřovacího základu zahrnout. Tak postupovala v souladu s § 12 odst. 7 citované vyhlášky a vyloučila doby zaměstnání v cizině z kalendářního roku. Pro účely stanovení osobního vyměřovacího základu je tato doba dobou vyloučenou. Smyslem vyloučených dob je tak nerozmělnit vyměřovací základ žadateli o důchod a nesnižovat jej.

[40] V postupu a rozhodnutích žalované neshledal soud žádné vady. Žalovaná zjistila správně skutkový stav, vybrala správně právní předpisy, pod které jej subsumovala, a z toho vyvodila v souladu se zákonem správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil. Proto soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[41] Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 22. srpna 2017

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Š. H.